

**FF UL, DRUGOSTOPENJSKI MAGISTRSKI DVOPREDMETNI ŠTUDIJSKI
PROGRAM
PRIMERJALNO JEZIKOSLOVJE**

Predstavitev študijskega programa

1. Podatki o študijskem programu

Študijsko področje po klasifikaciji KLASIUS: 2221 Primerjalno jezikoslovje

Klasifikacija KLASIUS-P-16: 0232

Znanstvenoraziskovalna disciplina po klasifikaciji FRASCATI: H - 6.2 Jeziki in književnosti

Razvrstitev v nacionalno ogrodje kvalifikacij: 8

Razvrstitev v evropsko ogrodje kvalifikacij: 7

Razvrstitev v evropsko ogrodje visokošolskih klasifikacij: Druga stopnja

Drugostopenjski univerzitetni dvopredmetni študijski program Primerjalno jezikoslovje na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani traja 2 leti (4 semestre) in obsega 60 kreditnih točk. Po uspešno opravljenih študijskih obveznostih pridobi slušatelj študijskega programa strokovni naslov

magistrica primerjalnega jezikoslovja in magistrica ...
oziroma
magister primerjalnega jezikoslovja in magister ...

pri čemer je polni naslov odvisen od vsakokratnega individualnega izbora druge študijske discipline.

2. Temeljni cilji programa in pridobljene kompetence

Diplomanti študija po predlaganem študijskem programu usvojijo splošne kompetence humanistično izobraženega intelektualca in posebne kompetence, ki veljajo za temeljna znanja in zmožnosti na področju primerjalnega jezikoslovja. Ta znanja mu omogočajo, da razume, interpretira in kritično ovrednoti literaturo s področja jezikoslovja, in sicer ne le primerjalnega, temveč tudi splošnega in jezikoslovij posameznih jezikov ali jezikovnih družin.

Usposobljen je za opravljanje specifičnih nalog v slovaropisju, v ustanovah, ki se ukvarjajo z raziskavami jezika in starejše zgodovine, v založništvu in v kulturnih ustanovah. Razpolaga s poglobljenim znanjem osnov jezikov indoevropske jezikovne družine, zaradi česar lahko vsak jezik te družine usvoji v zelo kratkem času. Zaradi tega je primeren za dela, povezana z delovanjem Evropske unije, ki zahtevajo znanje večjega števila jezikov, tudi takih, ki jih v Sloveniji ni mogoče študirati.

Sposoben je znanstvenega mišljenja, predvsem je usposobljen za razumevanje in opis jezikovnih pojavov v diahroni perspektivi. Usposobljen je za nadaljnji, znanstveno usmerjeni

študij na področju primerjalnega jezikoslovja. Nekatere kompetence, ki se pridobijo s programom:

- razumevanje in opis jezikovnih pojavov v diahroni perspektivi
- poglobljeno poznavanje načel primerjalne metode in rekonstrukcije in uporaba le-teh
- sposobnost za osnovno znanstveno delo na področju primerjalnega jezikoslovja
- sposobnost samostojno rekonstruirati jezikovne oblike za starejša stanja iz sinhronih
- poglobljeno razumevanjem genetske, arealne, diahronne umestitve slovenskega jezika
- zmožnost razlaganja tistih pojavov slovenščine, ki niso razložljivi na podlagi vednosti o pisni zgodovini jezika, temveč na podlagi rekonstruiranih jezikovnih stanj
- zmožnost predvidevanja smeri razvoja jezika, v tem posebej slovenskega
- raba tehnik primerjalne metode in rekonstrukcije v etimološke namene
- sposobnost etimološke razlage slovenskega jezika
- sposobnost za raziskave na področju primerjalnega jezikoslovja
- sposobnost za hitro usvajanje katerega koli indoevropskega jezika

3. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

Pogoji za vpis na študijski program so skladni z Zakonom o visokem šolstvu Statutom Univerze v Ljubljani.

V drugostopenjski dvopredmetni univerzitetni študijski program Primerjalno jezikoslovje se lahko vpiše

- a) kdor je končal »bolonjski« prvostopenjski univerzitetni dvopredmetni študijski program Primerjalno jezikoslovje;
- b) kdor je končal katerikoli drug »bolonjski« jezikoslovni univerzitetni študijski program. Pogoj za prehod je opravljen izpit iz starega indoevropskega jezika v obsegu najmanj 10 KT (gl. točko 4.);
- c) kdor je končal katerikoli drug »nebolonjski« ali nejezikoslovni študijski program. Pogoj za prehod je opravljen izpit iz starega indoevropskega jezika v obsegu najmanj 10 KT (gl. točko 4.) in diferencialni izpit po knjigi B. W. Fortson IV: Indo-European Language and Culture. An Introduction. Blackwell Textbooks in Linguistics 19, 2004.
- d) kdor je uspešno zaključil enakovreden študij v tujini. Vsak primer posebej obravnava Oddelek za primerjalno jezikoslovje, ki določi vrsto in obseg diferencialnih izpitov, če so ti potrebni.

Predvideno število vpisnih mest v 1. letnik je 5 za redni študij in 5 za izredni študij.

Predvideno število vpisnih mest v 2. letnik po merilih za prehode je 5 za redni študij in 5 za izredni študij.

Predvideno število vpisnih mest za tujce in Slovence brez slovenskega državljanstva je v 1. letnik 1 za redni študij in 3 za izredni študij.

Predvideno število vpisnih mest za tujce in Slovence brez slovenskega državljanstva je v 2. letnik po merilih za prehode 5 za redni študij in 5 za izredni študij.

Predvideno število vpisnih mest za vzporedni študij je v 1. letnik 1 za redni študij in 1 za izredni študij.

- Če bo sprejet sklep o omejitvi vpisa, bodo kandidati izbrani glede na dosežene točke, izračunane na podlagi povprečne ocene na prvostopenjskem študiju (50%).

Natančna določila so vsako leto objavljena v *Razpisu za vpis*, ki ga pripravi Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo.

Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje bo pogoje za vpis in merila za izbiro pri omejitvi vpisa po potrebi usklajeval na ravni fakultete oziroma v skladu s fakultetno zakonodajo.

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

Kandidati za vpis lahko k prijavnim listinam predložijo še vsa potrdila, ki izkazujejo formalno ali neformalno pridobljena znanja. Na podlagi tega strokovna komisija oddelka ob pregledu izpolnjevanja pogojev za vpis ugotavlja ustreznost tovrstno pridobljenega znanja ter to upošteva tudi pri določitvi morebitnih diferencialnih obveznosti, ki se tako lahko zmanjšajo. Vpisani študenti lahko kadarkoli v skladu s Pravilnikom o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti (http://www.uni-lj.si/o_univerzi_v_ljubljani/organizacija__pravilniki_in_porocila/predpisi_statut_ul_in_pravilniki/2013071116244099/) prosijo za priznavanje znanja, pridobljenega s formalnim, neformalnim ali izkustvenim učenjem. Vlogo oddajo v pristojnem študentskem referatu, k prošnji poda mnenje ustrezni oddelek, o prošnji pa odloči Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje.

5. Pogoji za napredovanje po programu

Pogoji za napredovanje po programu so usklajeni s Statutom Univerze v Ljubljani:

Za napredovanje v **drugi letnik** mora študent oz. študentka opraviti študijske obveznosti za prvi letnik drugostopenjskega dvopredmetnega magistrskega študijskega programa Primerjalno jezikoslovje v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom (54 od 60 KT).

V skladu s sklepom Senata Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in s Statutom Univerze v Ljubljani pa se lahko v primeru izjemnih okoliščin (določenih v Statutu UL) na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer

lahko oddelek poda posvetovalno mnenje. Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

V skladu s Statutom Univerze v Ljubljani ima študent oz. študentka, ki ni opravil oz. opravila študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik, če izpolnjuje s študijskim programom določene pogoje za ponavljanje. Pogoj za ponavljanje letnika v okviru predlaganega študijskega programa so opravljene študijske obveznosti v skupnem obsegu 15 KT (25% skupnega števila KT za posamezni letnik).

Pogoji za podaljšanje statusa študenta so določeni s Statutom Univerze v Ljubljani.

Študentom in študentkam glede usmerjanja v različne smeri študija, izbire posameznih modulov znotraj študijskih programov in drugih vprašanj, povezanih s študijem, svetujejo predstavniki študentov, tutorji, mentorji posameznih letnikov ter drugi sodelavci ustreznih oddelkov v okviru govorilnih ur.

6. Pogoji za dokončanje študija

Pogoji za dokončanje študijskega programa so usklajeni s Statutom Univerze v Ljubljani. Za dokončanje študijskega programa mora študent v celoti opraviti študijske obveznosti, predpisane s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti, pripraviti ustrezno magistrsko delo in ga uspešno zagovarjati.

7. Določbe o prehodih med programi

Prehodi so možni med študijskimi programi iste stopnje, torej 2. stopnje.

Prehodi so možni med študijskimi programi:

- ki ob zaključku študija zagotavljajo pridobitev primerljivih kompetenc;
- med katerimi se lahko po kriterijih za priznavanje prizna vsaj polovica obveznosti po Evropskem prenosnem kreditnem sistemu iz prvega študijskega programa, ki se nanašajo na obvezne predmete drugega študijskega programa.

Študent oz. študentka se lahko vključi v višji letnik drugega študijskega programa, če mu je v postopku priznavanja zaradi prehoda priznanih vsaj toliko in tiste kreditne točke, ki so pogoj za vpis v višji letnik javnoveljavnega študijskega programa.

Za prehod med programi se ne šteje vpis v začetni letnik študijskega programa.

Pri prehodih se lahko priznavajo:

- primerljive študijske obveznosti, ki jih je študent/-tka opravil/-a v prvem študijskem programu;
- neformalno pridobljena primerljiva znanja.

Predhodno pridobljena znanja študent/-tka izkazuje z ustreznimi dokumenti.

V skladu z Merili za prehode med študijskimi programi lahko študenti prehajajo tudi iz univerzitetnih (nebolonjskih) študijskih programov, sprejetih pred 11. 6. 2004, na bolonjske študijske programe, pri čemer je prehod mogoč:

- le med študijskimi programi istih disciplin in
- če od kandidatovega zadnjega vpisa na univerzitetni študijski program, s katerega prehaja, nista minili več kot 2 leti, vendar pa najkasneje do konca študijskega leta 2015/2016.

O izpolnjevanju pogojev za prehod in priznavanju obveznosti, na podlagi individualne prošnje kandidata/-tke in dokazil o opravljenih obveznostih, odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL.

V primeru, da ima študent/-tka opravljene obveznosti na tuji visokošolski instituciji, vloži vlogo za priznanje v tujini opravljenega izobraževanja na predpisanem obrazcu v skladu z Zakonom o vrednotenju in priznavanju izobraževanja in veljavnim pravilnikom. Vlogi priloži predpisane dokumente.

8. Načini ocenjevanja

Izpitni režim je usklajen s Statutom Univerze v Ljubljani in Pravilnikom o izpitnem redu Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Oblike preverjanja znanja so: pisni in ustni izpiti, testi, kolokviji, referati, eseji, proseminarske in seminarske naloge, projektne naloge, portfolio in drugo.

Načini ocenjevanja posameznih predmetov so zapisani za vsak predmet posebej v učnih načrtih. Ocenjevalna lestvica je od 6–10 (pozitivno) ter 5 (negativno):

- 10** - izjemno znanje brez ali z zanemarljivimi napakami
- 9** - zelo dobro znanje z manjšimi napakami
- 8** - dobro znanje s posameznimi pomanjkljivostmi
- 7** - dobro znanje z več pomanjkljivostmi
- 6** - znanje ustreza le minimalnim kriterijem
- 5** - znanje ne ustreza minimalnim kriterijem

9. Predmetnik študijskega programa

Predmetnik študijskega programa – preglednica predmetov po semestrih, stebrih (ST) (O – obvezni strokovni, IS – izbirni strokovni, I – splošni izbirni), predavanjih (P), vajah (V), seminarjih (S) kreditnih točkah (KT) in študijski obveznosti študenta (ŠOŠ).

	ST	P	V	S	Σ	KT	ŠOŠ
1. letnik		210	90	0	300	30	900
1. semester		150	-	-	150	15	450
1. Teorija zgodovinskega jezikoslovja ¹	O	60	-	-	60	6	180
2. Laringalna teorija	O	30	-	-	30	4	120
Splošni izbirni predmet ²	I	60	-	-	60	5	150
2. semester		60	90	0	150	15	450
3. Indoevropska dialektologija	O	-	30	-	30	3	90
4. Indoevropske starožitnosti	O	-	60	-	60	6	180
5. Avestijsščina in stara perzijsščina	O	60	-	-	60	6	180
2. letnik		90	-	-	90	30	900
3. semester		90	-	-	90	15	450
6. Izbrana poglavja iz indoevropskega primerjalnega jezikoslovja	O	60	-	-	60	6	180
Izbirni strokovni predmet	I	30	-	-	30	3	90
7. Magistrski izpit ³	O	-	-	-	-	6	180
4. semester		-	-	-	-	15	450
8. Magistrsko delo ⁴	O	-	-	-	-	15	450

9. Strokovni izbirni predmeti

predmet	ST	KT	P	V	S	Σ	ŠOŠ
1. Osnove indoevropskega besedotvorja in sintakse	IS	3	30	-	-	30	90
2. Gotski seminar	IS	3	-	-	30	30	90
3. Filozofija kognitivne znanosti	IS	5	30	-	30	60	150
4. Zgodovina latinskega jezika (I oz. II)	IS	3	60	-	-	60	90
5. Uvod v jezikovno tipologijo	IS	3	30	-	-	30	90

¹ Študent, ki je na prvi stopnji že opravil izpit iz predmeta *Zgodovinsko jezikoslovje*, namesto predmeta *Teorija zgodovinskega jezikoslovja* obvezno izbira med naslednjimi predmeti: *Uvod v slovansko imenoslovje* oz. *Leksikologija slovanskih jezikov* (predmeta se izvajata ciklično), *Arealni vidiki slovanskih jezikov* oz. *Primerjalna skladnja slovanskih jezikov* (predmeta se izvajata ciklično), *Cerkvena slovanščina – vzhodnoslovanska redakcija* oz. *Cerkvena slovanščina – južnoslovanske redakcije* (predmeta se izvajata ciklično), *Zgodovina latinskega jezika I oz. II* (dveletni cikel), *Zgodovina grškega jezika I oz. II* (dveletni cikel).

² Število kontaktnih ur pri splošnih izbirnih predmetih ni natančno predvidljivo, ker so izbirni predmeti heterogeni.

³ Obseg in vsebina kontaktnih ur se določata individualno.

⁴ Obseg in vsebina kontaktnih ur se določata individualno.

6. Vezalna fonologija 1	IS	6	30	-	-	30	180
7. Uvod v slovansko imenoslovje	IS	3	15	-	15	30	90
8. Leksikologija slovanskih jezikov	IS	3	15	-	15	30	90
9. Arealni vidiki slovanskih jezikov	IS	3	15	-	15	30	90
10. Primerjalna skladnja slovanskih jezikov	IS	3	15	-	15	30	90
11. Cerkevna slovanščina - južnoslovanske redakcije	IS	3	15	-	15	30	90
12. Cerkevna slovanščina - vzhodnoslovanska redakcija	IS	3	15	-	15	30	90
13. Starocerkevnoslovanska skladnja	IS	3	15	-	15	30	90
14. Zgodovina grškega jezika (I oz. II)	IS	3	60	-	-	60	90

Pri izboru izbirnih strokovnih predmetov ne sme prihajati do podvajanja z drugo smerjo študentovega dvopredmetnega študijskega programa.

Predstavitev posameznih predmetov

Teorija zgodovinskega jezikoslovja (6 ECTS):

Raziskovalni cilji in metode zgodovinskega jezikoslovja. Diahroni vpogled v mehanizme spreminjanja jezika na vseh jezikovnih ravneh. Teorija glasovne spremembe (domneva o redovitosti, razmerje do fonologije, asimilatorne spremembe, disimilatorne spremembe, metateza, epenteza, odprava hiata, glasovne spremembe v odvisnosti od zgradbe in funkcije besede). Vrste in težnje jezikovnih sprememb, pogojenih z analogijo. Problematika jezikov v stiku (izposojanje, narečja, koine, pidžin, kreolski jeziki). Historična semantika. Spremembe na ravni skladnje. Sistematizacija vedenja o načelih primerjalne metode ter interne in eksterne rekonstrukcije ter njune bistvene vloge pri diahronem preučevanju katerega koli jezika.

Izbrana poglavja iz indoevropskega primerjalnega jezikoslovja (6 ECTS):

Študent se seznani z različno obrobnejšo, ožje specifično problematiko indoevropske primerjalne slovnice (glasoslovje, naglasoslovje, oblikoslovje, besedotvorje, skladnja, leksikologija, zgodovinska slovnica slabše ali pozno dokumentiranih oz. študentu težje dostopnih, v osrednjem kurikulumu manjšinsko zastopanih indoevropskih jezikov oz. vej indoevropskih jezikov) in si približa metodologijo raziskovalnega dela v indoevropistiki. Predmet je zasnovan tako, da se v skupni vsoti 60 ur predavanj izmenja več predavateljev s področja zgodovinskega primerjalnega jezikoslovja.

Indoevropska dialektologija (3 ECTS):

Slušatelj, ki že ima pregled nad indoevropsko skupino jezikov, pri tem predmetu poglobi razumevanje nekaterih predzgodovinskih procesov, povezanih z indoevropskimi ljudstvi, obenem in predvsem pa vzpostavi kritičen odnos do izsledkov primerjalnega jezikoslovja kot pomožne zgodovinske znanosti.

Laringalna teorija (4 ECTS):

Sintetični pregled dosežkov laringalne teorije s poudarkom na njenih začetnikih slušatelje seznani z metodo identificiranja praindoevropskih laringalov in prepoznavanja njihovega učinkovanja na sosednje vokale in konzonante ter njihovo posredno/neposredno prepoznavnost na sinhronih nivojih posameznih ide. jezikov.

Avestijščina, stara perzijsčina – seminar z uvodom (6 ECTS):

Študenti se seznanijo z jezikovnimi ravninami obeh najstarejših izpričanih jezikov iranske veje indoevropskih jezikov: avestijščine in stare perzijsčine, in sicer s poudarkom na historični fonetiki ter opisnem in zgodovinskem oblikoslovju ter besedotvorju. Problematizira se odnos staroiranskega do staroindijskega jezikovnega sistema. Pridobljeno znanje se ves čas utrjuje in pogloblja ob branju staroperzijskih, staroavestijskih in mladoavestijskih besedil.

Indoevropske starožitnosti (6 ECTS):

V okviru predmeta se obravnava vrsta indoevropskih besed, skupnih več jezikovnim družinam, ki s svojo kulturno in civilizacijsko vsebino pomagajo odkrivati materialno in duhovno zgodovino indoevropskih ljudstev. Rekonstruirano besedišče za realije indoevropskega prajezika omogoča rekonstrukcijo materialne in duhovne kulture prvotnih Indoevropcev.

Magistrski izpit (6 ECTS):

Izpit je sinteza znanja, pridobljenega na prvostopenjskem in drugostopenjskem dvopredmetnem študiju Primerjalno jezikoslovje.

Magistrsko delo (15 ECTS):

Vpogled v naj sodobnejša dogajanja na področju indoevropskega primerjalnega jezikoslovja ali kake druge obravnave enega ali več starih indoevropskih jezikov.

Osnove indoevropskega besedotvorja in sintakse – izbirni predmet (3 ECTS):

Predmet uvaja slušatelje v osnovno problematiko prajezičnega besedotvorja in sintakse ter nakazuje tendence nadaljnega razvoja v posameznih zgodovinskih jezikih.

Gotski seminar – izbirni predmet (3 ECTS):

Branje gotskih besedil Nove zaveze s zgodovinskojezikoslovnim komentarjem.

Filozofija kognitivne znanosti – izbirni predmet (5 ECTS):

Slušatelji spoznajo interdisciplinarno področje kognitivnih znanosti, ki kot osrednje discipline vključuje psihologijo, računalništvo (umetna inteligenca), nevroznanost, lingvistiko in filozofijo. Seznanijo se z različnimi metodami in pristopi raziskovanja spoznavnih procesov in analizirajo temeljne teoretske pojme.

Zgodovina latinskega jezika (I. oz. II) – izbirni predmet (3 ECTS):

1) Zgodovina jezika: latinščina in indoevropski jeziki, razdelitev latinščine po časovnih razdobjih, latinska pisava, latinščina in romanski jeziki 2) Glasoslovje: praindoevropski glasovni sestav, spremembe podedovanih glasov v latinščini, samoglasniška dolžina, naglas in z njim povezane spremembe, soglasniške spremembe (posamezni glasovi, skupine). 3) Oblikoslovje: oblikotvorne prvine v indoevropskih jezikih, imensko oblikoslovje, zaimki, glagol. 4) Skladnja: izbrane teme, katerih cilj je spoznavanje ustroja skladenjske ravnine latinskega jezika z vidika različnih teoretskih pristopov; primeri obravnavanih tem: skladnja latinskega samostalnika, skladnja latinskih neosebni glagolskih oblik. *Predavanja se izvajajo skozi dveletni cikel.*

Uvod v jezikovno tipologijo – izbirni predmet (3 ECTS):

Jezikovna tipologija in zaznamovanje. Zgledi iz slovenščine, evropskih jezikov in širše, s poudarkom na protistavno jezikoslovje.

Vežalna fonologija 1 – izbirni predmet (6 ECTS):

Reprezentacija fonoloških segmentov in fonološkega dela slovarskih enot. Narava fonoloških procesov in njihova pogojenost s fonološkim okoljem. Avtosegmentalna teorija. Teorija elementov. Premena med ničto in samoglasniško stopnjo kot posledica razmerja strogega vezanja. Lenicijski procesi kot posledica ostalih razmerij med ogrodnimi točkami.

Uvod v slovansko imenoslovje – izbirni predmet (3 ECTS):

Imenoslovje kot relativno samostojen jezikovni podsistem. Razmerje med občnimi in lastnimi imeni. Klasifikacija lastnih imen na osebna imena (antroponimi), zemljepisna imena

(geonimi), stvarna imena (hrematonimi) itd. ter genetska in strukturna razmerja med njimi. Imenski modeli. Imensko besedotvorje in njegova specifika (distribucija besedotvornih vrst glede na vrsto lastnih imen, tipična obrazila pri lastnih imenih itd.).

Leksikologija slovanskih jezikov – izbirni predmet (3 ECTS):

Osnovni leksikološki pojmi: pojem in znakovna narava besede (besedna različica, enodelna beseda, večdelne besede, razmerje beseda-skladenjska zveza-frazem). Besedna družina. Besedni sestav jezika (pojem center-periferija) in njegova tematska strukturiranost. Sinhrona leksikologija, zgodovinska leksikologija, etimološka leksikologija. Slogovna vrednost besed. Besedni pomen in razvrstitev besed glede na medsebojna pomenska razmerja. Pojem pomenske motivacije. Pomensko polje, pomenska mreža - pojmovno polje. Pomenski razvoj kot dejavnik besedne evolucije in načela pomenskega razvoja.

Arealni vidiki slovanskih jezikov – izbirni predmet (3 ECTS):

Pregled in sistematizacija glasoslovnih, oblikoslovnih, naglasnih, besedotvornih in leksičnih karakteristik slovanskih jezikov v luči arealne lingvistike in s posebnim poudarkom na začetnih lingvogenetskih podlagah slovanskih jezikov.

Primerjalna skladnja slovanskih jezikov – izbirni predmet (3 ECTS):

Osnovne razvojne značilnosti oblikoskladnje, besednozvezne in stavčne skladnje slovanskih jezikov. Zgodovinsko-primerjalna umestitev slovenskih skladijskih pojavov v okviru slovanskega skladijskega razvoja. Osnovni pojmi in problemi zgodovinske skladnje. Ponazoritev skladijskih sprememb (leksikalizacija, gramatikalizacija itn.) na slovanskem gradivu.

Cerkvena slovanščina - južnoslovanske redakcije – izbirni predmet (3 ECTS):

Teoretični del: Razdelitev in opis redakcij cerkvene slovanščine. Zgodovinske danosti nastanka redakcij. Fonetične in morfološke značilnosti južnoslovanskih redakcij cerkvene slovanščine. Češka-moravska redakcija cerkvene slovanščine in njene značilnosti. Vpliv hrvaške redakcije na ponovno obuditev češke redakcije v 14. stol. *Praktični del:* Zakonitosti slovanskih črkopisov na južnoslovanskem področju v okviru posameznih redakcij. Vpliv vzhodnoslovanske pravopisne norme na hrvaško redakcijo. Primerjava in analiza posameznih besedil s posebnim poudarkom na nadaljnjem razvoju v sodobne južnoslovanske jezike.

Cerkvena slovanščina - vzhodnoslovanska redakcija – izbirni predmet (3 ECTS):

Teoretični del: Razdelitev in opis redakcij cerkvene slovanščine ter zgodovinske danosti njihovega nastanka. Spoznavanje osnovnih glasoslovnih in oblikoslovnih zakonitosti vzhodnoslovanske redakcije cerkvene slovanščine. Južnoslovanski jezikovni vplivi. Vpliv vzhodnoslovanske redakcije na hrvaško in srbsko redakcijo. Razvoj in pravopisne zakonitosti cirilice na vzhodnoslovanskem področju. *Praktični del:* Primerjava in analiza posameznih besedil s posebnim poudarkom na nadaljnjem razvoju v sodobno ruščino (in ukrajinščino).

Starocerkvenoslovanska skladnja – izbirni predmet (3 ECTS):

Osnovne značilnosti oblikoskladnje, besednozvezne in stavčne skladnje stare cerkvene slovanščine. Primerjalno-kontrastivna umestitev starocerkvenoslovanskih skladijskih pojavov v okviru slovanske skladnje. Vpliv grščine na starocerkvenoslovansko skladnjo. Ponazoritev posameznih skladijskih pojavov na konkretnih besedilih.

Zgodovina grškega jezika (I oz. II) – izbirni predmet (3 ECTS):

1.) Mikenska grščina in linear B. 2.) Homerjev jezik in jezik epskega pesništva po Homerju. 3.) Prezem pisave, razvoj in širjenje grškega alfabeta. Grščina v "temnih stoletjih". Vpliv ponovnega civilizacijskega razcveta in kolonizacije v 8./7. stoletju na jezik. Feničanska pisava kot prehod od zlogovnega na glasovni način zapisovanja. Prilagoditev grškega alfabeta latinščini in nastanek latinice. 4.) Narečna členitev in zvrstnost grškega jezika v stari in klasični dobi. Poselitvene spremembe v "temnih stoletjih" kot osnova za dokončno oblikovanje narečnih skupin. Medsebojni vpliv narečnih skupin in zasnove skupne grščine. Zaton klasičnih narečij v 4. in 3. stoletju pr. Kr. Nastanek književnih narečij. Njihove posebnosti in spremembe skozi antiko. 5.) Helenistični skupni jezik. Zgodovinske okoliščine in viri za preučevanje govorjenega jezika helenistične dobe. Glasoslovne, oblikoslovne in skladenjske spremembe v helenistični grščini. Razmerje med helenistično, bizantinsko in novo grščino. *Predavanja se izvajajo skozi dveletni cikel.*